

УДК 658.64(477)

Грінченко Раїса Володимирівна
д. е. н., в. о. завідувача кафедри економіки підприємства та
організації підприємницької діяльності,
Одеський національний економічний університет (Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ ТА СФЕРИ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

JEL classification: L800

Економіка будь-якої країни складається із власних структурних елементів. Сфера послуг та торгівлі є однією з провідних сфер у структурі економіки розвинених країн. Сьогодні частка ВВП створена у сфері послуг у розвинених країнах світу сягає 75–80% [1]. Тому постає необхідність детального дослідження сучасних тенденцій розвитку сфери послуг та торгівлі в Україні, головною метою якого є виявлення позитивних та негативних тенденцій у розвитку в Україні.

Згідно з методичними поясненнями до складання статистичної звітності послуги – це результат економічної діяльності, відносно якого не можна встановити права власності. Послуги не підлягають продажу окремо від процесу їх виробництва. Момент завершення виробництва послуги збігається з моментом надання її споживачеві.

Необхідність дослідження сучасних тенденцій та особливостей розвитку сфери послуг в Україні зумовлена великим значенням цієї сфери у структурі економіки країни та її вагомим впливом на процеси розвитку економіки в цілому. Сьогодні спостерігається тенденція до зниження ролі промисловості в структурі економіки країни, проте сфера послуг займає все більшу частку. Динамічні умови господарювання вимагають високоефективної діяльності суб'єктів у будь-якій сфері, у тому числі й у сфері послуг. Проте діяльність у сфері послуг супроводжується високим рівнем конкуренції та невизначеності у зв'язку з її залежністю від виробничих сфер та особливостями самих послуг. Україна має всі передумови для формування конкурентного середовища у сфері послуг та створення конкурентоздатних послуг, що зможуть конкурувати на світових ринках. Проте, до проблем розвитку сфери послуг необхідно застосовувати системний підхід, враховуючи особливості самих послуг та суб'єктів, що їх надають.

Розвиток сфери послуг в Україні характеризується переважанням традиційних видів послуг: транспорту, торгівлі та операцій з нерухомим майном. Розвиток сфери транспортних послуг є традиційним для України, зважаючи на її вдале географічне розташування. Проте, у структурі наданих транспортних послуг переважають послуги залізничного та автомобільного транспорту. Інші види транспортних послуг в Україні потребують подальшого розвитку та активізації діяльності у цих сферах. Розглядаючи розвиток торгівлі в Україні, можна дійти висновків щодо її постійного зростання, що не є перспективним для розвитку економіки країни на подальший період.

Проте, перспективними напрямками розвитку сфери послуг згідно із загальносвітовою тенденцією, є розвиток високотехнологічних, професійних послуг. Такий комплексний та багатосторонній підхід до аналізу тенденцій сфери послуг в Україні дає можливість врахувати всі їх особливості на сучасному етапі розвитку економіки України та розробляти ефективні стратегії діяльності підприємств сфери послуг, спрямовувати увагу на впровадження та розвиток новітніх висококонкурентних послуг.

Підводячи підсумки дослідження основних тенденцій розвитку сфери послуг в Україні, варто зауважити, що вона у подальшому буде розвиватися все більшими темпами. Основними причинами нарощування обсягів послуг у світі є: бажання полегшити рутинну роботу; зростання попиту на послуги, пов'язані із проведенням дозвілля; вивільнення робочої сили із сільського господарства та урбанізація. Таким чином, у сфері послуг є значні перспективи щодо нарощування своїх обсягів, що повинно враховуватися підприємствами, які планують свою діяльність у цій сфері.

Література

1. Державна служба статистики України : сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 15.03.2023).